

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD



Cilla Olsson och Gunilla Lexell två av de fem som startade Austur.

AUSTUR startades **den 13 oktober 1990**. Det var fem personer som startade upp lokalklubben Austur, det är dem vi har att tacka för att vi har vår förening idag! Vilka var det då som startade?

Det var **Cilla Olsson, Gunilla Lexell, Stina Nilsson, Björn Sandberg** och **Annika** (efternamn?). Det första mötet hölls hemma hos Gunilla. Austurs första ordförande var Stina Nilsson som många djurägare har träffat i samband med hennes arbete som veterinär. Gunilla Lexell var ordförande från 1992 och efterträddes av Cilla Olsson.

Skall man vara noggrann så är det 32 års jubileum i år, men pga. pandemin har 30 års firandet blivit förskjutet.

På den tiden hette det lokalklubb, men betydligt senare när Svenska Islandshästföreningen blev ett förbund byttes namnet på alla lokalklubbar och klubbarna blev i stället föreningar. Vid 15 års jubiléet berättade Cilla Ohlsson och Ingrid Jacobsson om hur klubben startades. Att få ihop folk så det räckte till ett behörigt årsmöte var problematiskt. Inte ens i sina vildaste fantasier hade de kunnat drömma om att klubben från en handfull medlemmar skulle vid **15 års jubiléet** bestå av ca **90 medlemmar**.

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år

TIPSPROMENAD

En fantastisk utveckling! Idag år 2022 har Austur nästan **200 medlemmar** och **ännu fler hästar!** För det är så "Att skaffar man en islandshäst, så har man snart en liten flock"! De är flockdjur och för oss människor är islandshästarna helt oemotståndliga! Hur kommer det sig att så många älskar denna lilla häst? Några anledningar kan vara att de känns väldigt "ursprungliga". De har fler gångarter än de flesta andra hästraserna och detta beror på att inom de flesta raserna har man avlat bort alla gångarter utom skritt, trav och galopp. Islandshästarna har förutom skritt, trav, galopp även tölt och ofta pass. De har en enorm färgvariation jämfört med många andra raser. Lynnet är oftast väldigt bra. Det finns naturligtvis väldigt många olika typer inom rasen. De flesta har nog träffat på islandshästarna första gången via turridningsfirmor.

Fråga 1

När Austur bildades **1990** fanns det **2200** registrerade islandshästar i hela Sverige.

Det fanns nästan lika många medlemmar i Svenska Islandshästförbundet dvs 1850 medlemmar. I dag är islandshästen den tredje största hästrasen och om man tittar på antalet hästar i förhållande till befolkning per län så har Gotland flest hästar (alla raser) dvs. 97 hästar/1000 innevånare.

Detta är en fråga där man nog behöver gissa lite.

Hur många islandshästar finns det idag i Sverige och hur många medlemmar finns det inom Svenska Islandshästförbundet?

- 1. 22 000 islandshästar och 5 200 medlemmar
- X.** 11 000 islandshästar och 7 800 medlemmar
- 2. 35 000 islandshästar och 7 300 medlemmar

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD



Tv. Agneta Hallenfur och hästen Rúmba frá Norður-Hvammi och th. Cilla Olsson och Gustur frá Stykkisholmi. Gustur fick många avkommor på Gotland. Under gårdsnamnet Stenstuge finns 64 födda hästar och 44 av dem är e. Gustur.

Fråga 2

En häst som tas från Island får aldrig komma tillbaka till Island igen. Detta beror bland annat på att man inte vill få in smittor som finns i andra länder. Ungefär när bestämdes detta?

1. För 1000 år sedan

X. För 300 år sedan

2. För 700 år sedan

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD



Ingrid Jacobsson och Birta frá Víðidal vid en avelsträff på Sibbjens.



Irené Anderssons Grýla frá Nýjabæ vid grundkurs i avel på Ammor i Västergarn.

Fråga 3

Islandshästen har mycket stor färgvariation. Vilken av färgerna finns inte hos islandshästen?

1. Gulbrunskäck

X. Gulfläckig

2. Gulbrunskimmelskäck

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD



Inga-Lills och Bengts sto Rodadís från Gölshult. Hon hade Orri som farfar och var troligen den första med Orri i stammen på Gotland?



Mynta från Bergshill och Ove Alm. Dessa foton kommer från den första avelskursen på Gotland.

Fråga 4

Vad gäller för mankhöjden på en islandshäst?

1. Den får inte vara under 125 cm.

X. Max höjden är 148 cm.

2. Det är ingen speciell gräns, de kan vara cirka 120 – 160 cm.

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD



Några av fölen som föddes på Gotland 2021. Överst till vänster Morgonstjarna från Engården, till höger Gulltoppur från Vindgården, nere till vänster Viðey från Hallgårds och nere till höger Solbrá från Engården.

Fråga 5

Hur många islandshästfölar föddes i Sverige 2021?

1. 902

X. 884

2. 521

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD



Ingrid Jacobsson med Tofa
Sibbjens.



Ridkurs mm för Nina Bergholtz för
Gotländska Islandshästföretagare.

Fråga 6

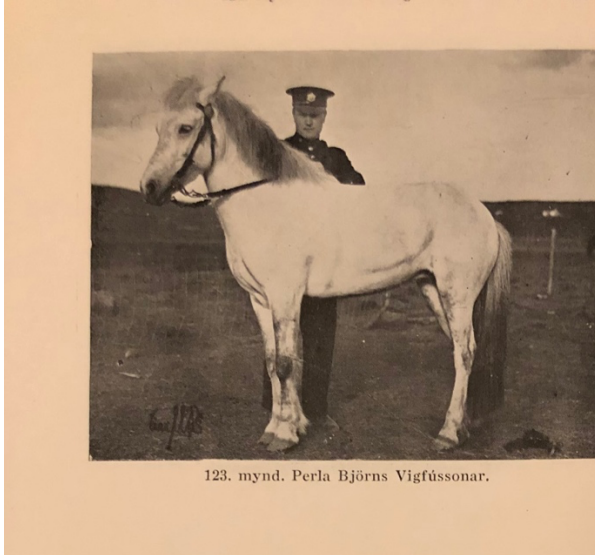
Austur har väldigt många duktiga ridinstruktörer som kommer hit under åren. De kommer både från Sverige och Island. Kurserna kan många gånger bli fulltecknat väldigt fort. Var kan man få den mest eftertraktade utbildningen när det gäller ridning och träning av hästar för blivande ridlärare och hästtränare?

1. Hólar

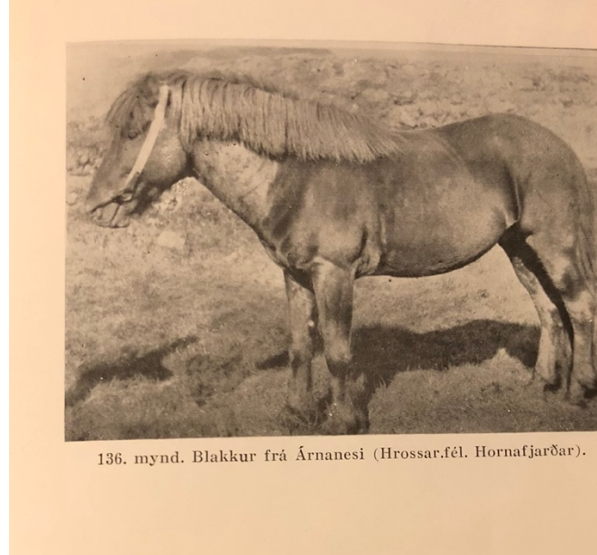
X. Eyrarbakki

2. Fengur

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD



123. mynd. Perla Björns Vigfússonar.



136. mynd. Blakkur frá Árnanesi (Hrossar.fél. Hornafjarðar).

Foton från boken Hestar av Theodór Arnbjörnsson 1931.

Fråga 7

Det finns många olika typer av islandshästar. Det finns alltifrån mycket arbetsvilliga, eldiga och snabba hästar till de lite lugnare som helst håller sig till sin flock. Det finns lite mer tungbyggda och de som är lättare och elegantare. Islandshästarna har blivit väldigt populära för fritidsridning ute i skog och mark. De tar sig fram på de flesta ställena och är mycket säkra på foten (förlåt hovarna) Inom Austur genomförs många årligt återkommande gemensamma ritter. Vilken av nedanstående ritter genomförs oftast inte varje år?

1. Fåröritten

X. Hubertusritten

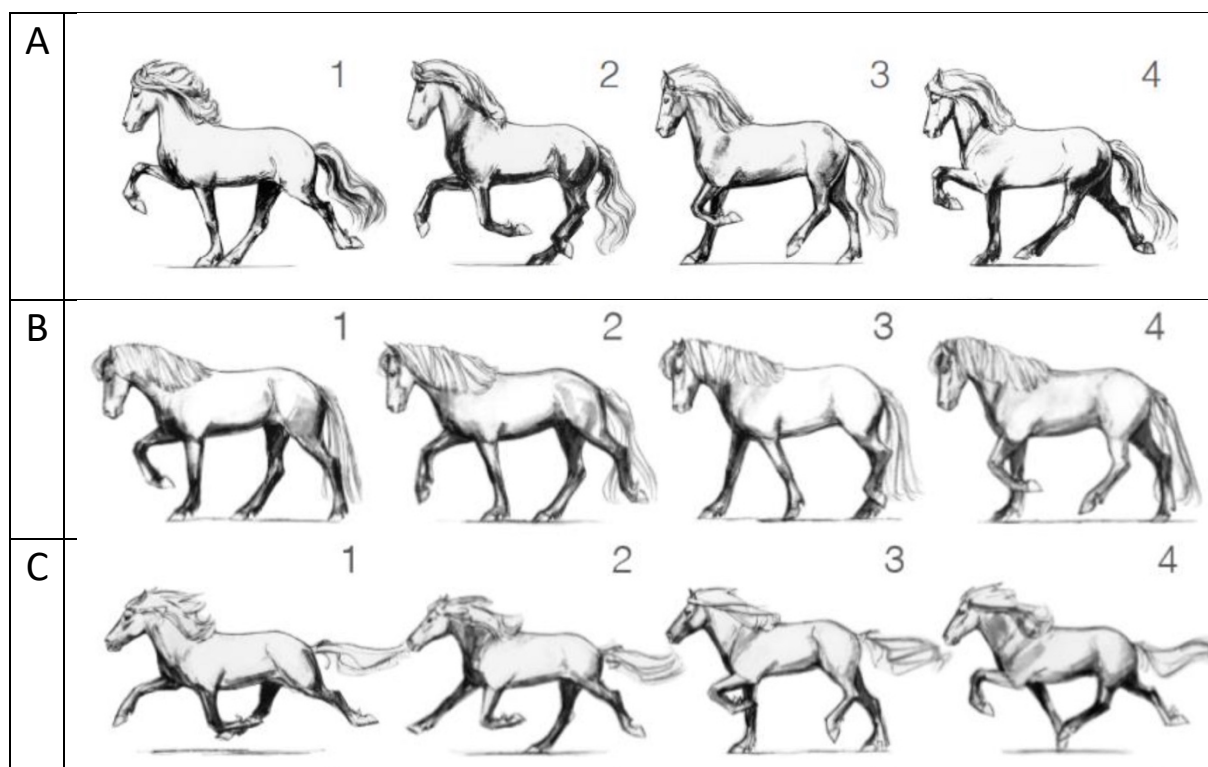
2. Stenkustritten

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år

TIPSPROMENAD

FRÅGA 8

Som sagt islandshästarna har kvar flera mer ursprungliga gångarter. Det är lite individuellt, men de kan ha 4 eller 5 gångarter. De har skritt, trav och galopp som alla hästar har, men utöver det har de tölt och pass. Pass är en mycket snabb gångart. En lite svårare fråga kanske. Vilka tre gångarter går hästarna i?



Alternativ 1. A=Galopp, B=Trav, C=Skritt

Alternativ X. A=Tölt, B=Skritt, C=Pass

Alternativ 2. A=Tölt, B=Trav, C=Galopp

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD

Den första ridkursen inom Austur genomfördes **1991** på Sindarve med **Barbro Bäckström** som instruktör.



1991 anordnades Austurs första ridkurs och Barbro Bäckström var instruktör.

Det genomfördes en hel del aktiviteter redan första året som till exempel kurs i hovvård med Cia Odén, flera ridkurser, gemensamma ridturer och grillkväll hos Ingrid Jacobsson. Planer på att ha kurs i det isländska språket fanns, men det är osäkert om det kom i gång redan 1991, men språkkurser blev det senare. Utvecklingen har varit väldigt snabb och aktiviteter, utbildningar, tävlingar mm har blivit otroligt många fler under årens lopp.

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD

Fråga 9

1972 gjordes ett försök att starta en svensk islandshästförening men det misslyckades. Det gjordes ett nytt försök 1975 och då bildades det som idag är Svenska Islandhästförbundet och som numera även är medlem i Riksidrottsförbundet. Vad var det som gjorde att det första försöket inte fungerade?

1. Det fanns inte tillräckligt många som var intresserade.

X. Man var oense då några ville avla bort tölten.

2. Man var oense då några ville blanda upp islandshästen med andra raser.

Austurs första Fåröritt hölls 14–15 september 2002 Fåröbon Bertil Gabrielsson var initiativtagare och arrangör. Han hade ordnat med logi, middag och lunch till en facit penning och därutöver bjöd han på en ridhelg som sent ska glömma. Nedan bilder från ridturer, men ingen från första Fåröritten.



Ritt vid Själsö från ca -98 eller-99 kanske.
Från vänster är det Marina Yttergren
Lapiolahti/Fenja, Rosmarie Widegren/Leiri,
Zenita Strandängers/Ta , Anki Jonasson/Blesi.



Vikingaritt från Ammor i Västergarn till
Vikingaby i Tofta i februari 2005.

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD

Kurs i hur man tävlar har funnits tidigt, men den **första riktiga tävlingen** genomfördes först den **6-7/4 2002** med hjälp av Jenny Lindley som hade erfarenhet som tävlingsryttare från många tävlingar och SM. Den första dagen var det tävlingskurs och den andra dagen den 7/4 hölls den första tävlingen. Domare var **Anna Jardelin**, tävlingsledare **Jenny Lindley**, Christina Rohdin-Alm var speaker, Ulla Andersson höll i fikaförsäljningen. Bilderna nedan är ifrån den första tävlingen. **Första klubbmästaren** blev Susanne Warodell med Lokkur från Sorunda vid den andra tävlingen som hölls den **28/9 2002**. Alla tävlingar de första åren hölls på den stora grusplanen vid Sjonhems lilla ridhus.



Madelein Entin/Höttur frá Björk, instruktör Anna Jardelin, Susanne Warodell/Lokkur från Sorunda, t h Ingrid Jacobsson,/Tofa från Sibbiens nedan tv Antonia Baumert/Blakkur och th Ellen Carlsson/Skuld frá Kvistum.

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD

Fråga 10

Det finns flera olika tävlingsformer och grenar inom islandshästsporten. Viket alternativ är inte en officiell tävlingsform eller gren?

1. Trav, T9

X. Gæðingakeppni, GDA

2. Tölt, T2



Austurs första klubbmästare 2002
Susanne Warodell som håller i
Lokkur från Sorunda och Jenny
Lindley sitter i sadeln.



Austurs andra klubbmästare 2003
Rosis Widegren med Leiri frá Ökrum.

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD

Fråga 11

Vart annat år hålls VM för islandshästar och de år när det inte är VM genomförs Landsmót på Island. Landsmót är både en stor tävling och avelsvisning. Var och när hålls nästa VM?

1. I augusti 2023 i Nederländerna

X. I augusti 2023 i Berlin

2. I juli 2023 i Finland



Till VM 2003 i Herning åkte ett stort gäng från Austur. Det var en väldigt kul resa men otroligt varmt så Ulla Andersson trivdes bäst i skuggan. Nedan ett litet klipp från detta VM som var väldigt framgångsfullt för de svenska ekipagen.

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD



Världsmästerskapen för islandshästar 2003

Tre guld och tretton medaljer totalt till Sverige! Årets världsmästerskap gick av stapeln den 27 juli - 3 augusti, Herning i Danmark. Den rymliga tävlingsområdet bjöd på gemytlig stämning och var ett paradiset för köpsugna hästentusiaster. Ridbanorna fick mycket god kritik av ryttarna. Aldrig tidigare har ett VM hållit så hög kvalitet på ekipagen som detta. Sverige gjorde mycket väl i från sig och kammade hem fler medaljer än någonsin. För första gången hade Sverige ett ekipage i samtliga A-finaler. Passfinalen blev rafflande när de två svenska Magnusarna tampades om segern och tidtagningen krånglade.

Även på avelsbedömningen visade Sverige framfötterna. Diva från Gategården har en utstråling som inte går att motstå. Diva som ägs av Ia och Denni fick högsta bedömningen (tot 8,51) för ston 7 år och äldre och vann således sin klass. Askur från Håkangården kom två i sin klass, Hingstar 7 år och äldre, (tot 8,64). Klassen för 6-åriga ston vanns av Svala from Knutshyttan. Fler avelsresultat finns på VMs egen hemsida.

Islandshästsporten är en sport som tål att visas upp. Kvaliteten på ryttare och hästar är så hög nu att det är dag för en bredare marknadsföring. Vi vill visa upp för den stora allmänheten att islandshästar är mycket mer än en lurvig skogskompis. I Sverige bedrivs en seriös och målinriktad avel som ger resultat. På ryttarfronten kommer ungdomarna starkt, det visades inte minst på årets VM där flera youngriders deltog.

Tre vm-guld till Sverige

Sverige tog hem tre guld, samtliga tre i pass. Johan Häggberg på Askur från Håkangården fick fullpott för pass, dvs 10 poäng! Ett stort och varmt grattis till:

- Magnus Lindquist - Thor från Kalvsvik. P2 speedpass.
- Magnus Skúlasson - Mjölinir frá Dalbæ. P1 passlöp 250m.
- Johan Häggberg - Askur från Håkangården. PP1 stilpass.



(<https://www.webberiet.se/islandshast/vm/vm2003.shtml>)



13/4 2002 genomfördes en mycket uppskattad kurs med Tournaments Lolle Hoas i Sanda. Det blev flera kurser senare.

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD

Fråga 12

Den första träffen i Austurs **avelscirkel** hölls den **10/2 2000** hemma hos Helena Dubeborg. Det blev många träffar och avelskurser och föl- och unghästmänstringar med Nina Bergholtz.

Islandshästar har 4 eller 5 gångarter. Numera kan man ta ett DNA-test (DMRT3) för att se om hästen är 4 eller 5 gångare. Skall man betäcka sitt sto behöver man ha lite koll på vad både mamman och pappan har för gångarter. När finns det risk för att få en häst som bara har 3 gångarter?

1. Om hingsten är 4-gångare och stoet är 5-gångare.
- X. Om hingsten är 4-gångare och stoet är 4-gångare.
2. Om hingsten är 5-gångare och stoet är 5-gångare.



Första avelskursen hölls den 13-15/6 2003 med Nina Bergholtz som lärare.
Tv. Helena Duveborg och Gunilla Lexell och th. Kursdeltagarna.

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD

Fråga 13

Vilken av följande växter är mycket giftig för hästar?

1. En

X. Humlelusern

2. Idegran



Ebba Duveborg med fölet
Óðinn från Kyrkjyves.



Ann-Britt Solberg och Rán från
Stenstuge

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD



Första numret av **Austurs tidning** kom ut i **juli 1991** och fram till och med 1992 var Gunilla Lexell redaktör. Eftersom tidningen inte kom så ofta så informerades medlemmarna om aktiviteter genom att man ringde runt via en telefonkedja. Det blev ett uppehåll när det gäller tidningen, men i januari 1997 började Helena Duveborg ge ut tidningen igen. Tidningen gavs ut fram till Austur fick en hemsida. Hemsidan skapades av Christina Rohdin-Alm och hon var webbmaster fram till hon flyttade till Småland december 2015. Ingrid Wahlén tog över som webbmaster. Numera finns både hemsidan och Facebook för information till medlemmarna. Austur finns även på Instagram.

Fråga 14

Om du har läst lite på historiken vid frågorna kan du säkert svara på denna fråga. Cilla Olsson, Stina Nilsson, Gunilla Lexell, Björn Sandberg och Annika (efternamn?) startade Austur och gav föreningen namnet AUSTUR. Vad betyder AUSTUR?

1. Det är namnet på en sällsynt växt.
- X. Det betyder öster på isländska.
2. Det är ett namn från isländsk och norsk mytologi.

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD



Fråga 15

En häst som har en rand på ryggen kan även ha ränder på benen.
Vad kallas ränderna på benen?

1. Tigerränder

X. Blackränder

2. Zebraränder

Islandshästföreningen AUSTUR 30 år TIPSPROMENAD

Ungdomsaktiviteterna inom Austur har ökat stadigt under årens lopp. I år var ett lag från Austur med vid Lag-SM i Kumla.



Austurs lag till Lag-SM 2022.

Fråga 16

1. Gissa hur många godisar det finns i burken!